

GENERALITAT DE CATALUNYA

PRESIDENCIA

COMISSARIAT DE PROPAGANDA

Avinguda 14 d'Abril, 442 bis

BARCELONA

Telèfon 82215

COMUNICAT DE PREMSA

ESPERANTO KLDONO.

Nº. 19.

Barcelona, 31/VII, 1937.

"MADRID ESTAS LA TOMBO DE FASISMO"

LA SUKONEA OFENSIVO DE MADRID EN DIVERSAJ SEKTOROJ.

Jam paŝis 2 semajnoj, de tempo kiam en ŝiaj centraj frontoj komencis la venka ofensivo de la respublikanaĵ trupoj venkanta en la mondo la novajn esperojn. Estas de nun pruvite, ke tiu hispana popolarmeo, kiu en la malfacilaj novembroj bataloj de Madrido kaj kelkaj monatoj poste en gloraĵ frontoj de Jarama kaj Guadalajara portis alten la respublikanan flagon, estas en stato nun ankaŭ fari novajn operaciojn kaj transiri al ofensivo.

La periodo de herooj operacioj, kiuj en la komenco de la milito de neorganizitaj amasoj partoprenis, nun jam finis. Ni gvidantoj posedas la nevenkeblan armeon, kiu kondamnis sin al ŝiaj bestiaĵ de la moderna milito, same kiel sur ebena kiel en montaj terenoj ĝi povas konduki siajn operaciojn al fina venko.

La konata kontraŭfascista ĵurnalistiŝo Georges Soria, kiu partoprenis en la ofensivo de Madrido skribis:

Jam de ok tagoj ni travivis en diversaj batalsektoroj, per dekvi la disvolvado de la granda ofensivo. Ni estas en la plej favorabla kondiĉo, ke tia en ordo kaj disciplino reprezentanta armeo premon al respublikana Hispanujo la fina venkon.

Estas ankoraŭ la fakto, kiam ni specialaj ĉefoj de la armeo de la ofensivo, en kiu la registaraj trupoj sukcesis ekiri la Jaramon de la km., la kontraŭvenko de fascismo, ke fakte ĉiuj ni de nun, ekde ke la ofensivo de fascista armeo estas komencita, ni estas en la plej favorabla kondiĉo. Se oni rigardas sur la faktoroj kaj observas la plumbajn poziciojn de la militistoj proksimaĵ al la faktoro, tiam oni povas konkludi, ke la celo de ĉiuj ĉiuj serio de militaj operacioj okazas por disigiti la militistojn, militistoj de la faktoro. La ĉefo-

No. 19.

to de diverskolora armeo en la nordeokcidento kaj la sudo de ĉerburgo, kie la terura sieĝo jam nun daŭris naŭ monatojn, kaŭzis la malfacilaĵojn de la preparo de grandaj ofensivoj en aliaj frontoj. Cetere okazis, ke la malamiko en tiuj frontoj, en ĉiuj linioj de Carabanchel, Casa del Campo, en la Universitatourbo, en Boadilla del Monte, Pozuelo, Aravaca, Las Rosas kaj en sudoriento de Madrido Jarama ĝis de Guadalaĵara en pasinta Marto senĉese havis grandajn perdojn. La respublikana atako komencis en la nordo kaj la faŝistoj perdis tielsiajn poziciojn spite la koncentrigon de novaj trupoj, de flugmaŝinoj kaj artilerio. Brunete estis konkerita ĉe post la tre intensa batalo nekutime rapide, baldaŭ troviĝis en la posedo de registaraj trupoj Villanueva de la Cañada de granda strategia valoro, spite ke ĝi tie estis koncentritaj la plej bonaj trupoj de ribeluloj. Depost la malmulta tempo falis ankaŭ Kirona, la vera fortikaĵo kiu ĉirkaŭas la terenon de 10 km. kaj krome provizita en peza artilerio, maŝinpafiloj, domoj kaj grandaj tranĉeoj.

Mi revenos kun detaloj al tiuj bataloj kaj montros la heroecon de hispanaj soldatoj, tamen mi deziras akcenti en tiu informado nur la faktojn, ke la malamikaj defendlinioj post la faldo de Villanueva del Pardillo pro la transiro de la tuta garnizono al la registartrupoj estas forte ekstremitaj. Ĝinnes al mi, ke en la proksimo de Madrido komencis la nova batalfazo, kiu koncernas la posedon de ĉiuj vojoj kondukataj al Madrido kaj ke la registaraj trupoj pli frue en poste sukcesas forjeti la malamikon el la antaŭurbo kaj proksimaco.

La transiro al la ofensivo prenis al la registaraj trupoj ĝis nun la profitojn kaj la ordo kaj la certa antaŭenmarŝo de niaj batalfrontoj okazas en la signo de absoluta neceso. Se la ŝanĝblaj venkoj en iu momento devos esprimi la supercon de unu aŭ alia batalpartio, tiam la respublikanaj trupoj tiun fondon montris sian artilerion kaj aviadaron kiel multe pli supera ol alia. Kiel komparo mi volas formale montri la sensignifajn perdojn de la registaraj trupoj kaj la multajn viktimojn de ribeluloj. Antaŭhierau, post la enmarŝo en Kijorna, mi havis la okazon kalkuli la mortintojn postlasitaj de malamiko; pli ol 500 mortintoj ne kalkulante la vunditojn kiuj ferkiŝis.

Oni povas paroli pri la sovaga disfaliĝo de malamikaj batalformacioj, kiujn la ribeluloj kun granda rapideco jetis en tiun fronton. Kaj hierau la enmarŝo en Villanueva del Pardillo okazis samrapide kiel aliaj.

Post oktaga batalo la bilanco estas: La unua tago de ofensivo - atako de la respublikanaj trupoj en sudo de Madrido, de la linio de Villaverde al Usera, la vojo de Madrido - Toledo estis de registartrupoj je 7 km. detranĉite, en la sama tago estis 81 kaptitoj faritaj en Brunete, kiu en la sama posttago falis en la manoj de respublikanoj. Samtempe oni atakis sur la vojo de Andaluzio kun la rezulto, ke niaj trupoj konkeris Sesena kaj Cuesta de la Reina. La sekvantan tagon estis konkerita Villanueva de la Cañada. Dum tiuj du tagoj estis ok malamikaj flugmaŝinoj teren pafitaj. Vendrede sekvis la konkerado de Kijorna, kie la faŝistoj postlasis grandajn kvantojn de militmaterialo; la tuta kompanio de faŝistoj devis sin submeti. Dimanche je la 11a horo matene Villanueva del Pardillo. La malamiko estis batita, spite la intensej kontraŭatakoj kaj la posedo de multaj el nordo transportitaj flugmaŝinoj. La ofensivo daŭras kaj la frontkomunikaĵoj sonas tre kontente.

.....

Kiam ni skribas tiun artikolon la bataloj en tiuj batalsektoroj daŭras kun granda intenso. Spite la pesiajn atakojn de faŝistaj trupoj konsistigatajn el maŭroj, italoj kaj germanoj kun ĉiuj eblaj militmaterialoj, la respublikanaj trupoj rezistas kaj venkos!

.....

Nino Ninnetti, heroo de libereco mortis.

Jam de la frua Juneco Nino estis revolucia . Kiel estra membro de la Komunista partio en Italujo, li apartenis al Central Komitato kaj estis unu el la plej bonaj batalantoj de Itala proletaro. En jaro 1924 li batalis kune kun aliaj junaj kontraŭfascistoj kontraŭ la fascistaj bandoj, en la stratoj de Bologna. Ninnetti estis ekzilita kaj por tri jaroj fermata en koncentracejo. Post tio li laboris kase kaj estis de Komunista Partio komisiita kun tre respondej taskoj, kiu li ĉiam plenumis kun perfekta akurateco. En la unuaj tagoj de fascistara ribelo li venis Hispanujon. Li batalis en la Aragona fronto kaj pro sia kuraĝo, kapableco kaj ofereco li estis nomita komandanto de la Junulara Kolono de la Unuiĝinta Socialista Junularo Kataluna. Baldaŭ li estis sendita kun la regimento Engels por defendi la ŝerurbon.

Ce la fronto de Madrido, de Escorial, de la Sierra, de Carabanchel kaj Guadalajara, ĉie Ninnetti estis la ekzemplo de heroo kaj la militista kapabulo. Tiel li avanatis ĝis la komandanto de Brigado, batalis en la Divizio Galan kaj est akiris la rangon de Divizia komandanto. La batalio de lia Divizio estis la plej bonaj de la tuta Popolarmeo. La militistan akademion, kiu li starigis por sia generala stabo, estis la unua en Hispanujo. Bone organizitaj kaj edukitaj soldatoj de Ninnetti neniam forkuris antaŭ la malamiko.

Kiam antaŭ du monatoj la situacio de Baskolando malboniĝis, la respublikana registaro sendis Ninnetti al Bilbao por organizi la defendon. Pro tio okazis la Junulara gazeto "Ahora" el Valencio prezentis Ninnetti en la unua loko de gvidantoj, kiun la hispana Junularo sendis por helpi Baskolandon.

Senbrue, kun ĉia persiata kaj ofereco, laboris Ninnetti por la proletaro kaj por la libereco de Italujo, Francujo kaj Hispanujo. Senbrue, herosece li mortis de la plenumo de sia tasko, sur sia posteno traborita de malamikaj kugloj. Li havis nur 31 jarojn kaj la itala popolo multe atendis de lia kuraĝo kaj energio. Salut! Nino Ninnetti....

LA HISPANA GENERALA STABO INFORMAS.

Generalo Pozas, ĉefo de la Orienta Armeo en Aragono.

La generala stabo de hispana Popolarmeo informas en sia komuniko pri la nuna situacio en la frontoj. La generala stabo opinias, ke la ofensivo de la registaraj trupoj de Madrido kaŭzis la haltigon de ofensivo de fascistoj en nordo. Plue oni komunikas, ke Mussolini estas malkontenta pri la sintenado de generalo Maresca en Hispanujo kaj lasis lin anstataŭi per generalo Bastico, kiu ĝis tiam komandis unu divizion en Abesinio. Tio demandis al Franco la rajton por reformi la italajn militfortojn troviĝantaj en Hispanujo. Bastico publikigis la ordonon, kie li diras, ke Santander devas tuj esti konkerita kaj post tio marŝi al Madrido, kie ĉiuj bariloj estos forigitaj.

La generala stabo de registaro opinias, ke la generalo Bastico estos certe ion pli singarde kun siaj esprimoj, se li estos pensinta pri Brihuega.

Poste oni montras pri la fiasko de la fascistara kontraŭofensivo de la frontoj de Madrido. Ĉi tie oni pruvigis, ke la registaraj trupoj ne nur scias ataki, sed ankaŭ scias konservi la konkeritan teronon. La bo-

na kunlaboro de ŝiuj subfakoĵ de armeo promesas grandajn venkojn en la estontece. La armeo venkis grandajn malfacilaĵojn, same en la tranĉa batalo, kiel en la batalo sur la malferma tereno kontraŭ fortaj pozicioĵ, defendis per respublikana infanterio, provizita kun modernaj rimedoj.

Rilate la batalon en Aragono, la ĝenerala ŝtabo komunikas, ke la premo al Saragossa estiĝas konstante pli granda. Sajmas, ke la trupoĵ de Franco koncentriĝis pli ol 6000 soldatojn italiajn por komenci la atakon en la fronto de Estramadura, tamen la defendo estas tien forte organizita. Ĉi tie estas la ĝeografia stato de la lando malferma por atakantoĵ, tute kontraŭe kiel en Basklando.

En fine la ĝenerala ŝtabo deklaris: "Kiam en Londono la okcidentaj demokratiaj landoĵ devove forkuras antaŭ la minacoĵ de faŝistoj, ni batalas kontraŭ la ŝtatoĵ kaj perfiduloĵ, kiuj apogas ilin. Ni kalkulas nur al ni mem. Hispanujo ne batalas por si mem, tamen por la kulturo kaj libereco de ŝiuj popoloĵ. Ĉi oferas sin por la ĝenerala afero kaj spite tion ĝi sentas sin forlasata. Same ĝi revigas ŝtatoĵ sian kulturojn kaj prenas la minacojn sur la partioĵ ĝi deditos la batalon kontraŭ la faŝismo. Kiam ni venkos, tiam ĝi povos rigardi de sia morala altaro sur la aliaĵ landoĵ.

LA UNUAJ TASKOĵ EN LA DUA MILITJARO EN HISPANA RESPUBLIKO.

"Mundo Obrero" el Madrido, publikigis la ĉefartikolon sub titolo "La unuaĵ taskoĵ en la dua militjaro", en kiu ĝi skribas:

"La jaro, kiu nun komencas, postulas de ni ŝiuj ankoraŭ pli grandaĵ penoĵ kaj pli decidaĵ oferoĵ. Ni devas disvolvi niajn fortojn, por doni al la malamlikoĵ la fortegajn batojn. Sed kio estas la unua devo, kiun prezentas la neceso? La unua devo estas tio, plifortigi kaj plirapidigi la unuecon. La unuecon de la tuta kontraŭfaŝista popolo en la Popola Fronto, sed ĉefe la unuecon de la proletaro, kiel la fundamento de la kontraŭfaŝista unuigo. Unuigi la socialistan kaj la komunistan partiojn en unu Partio estas la nepra postulo, kiun tie historia momento prezentas. Post tiu militjaro, en kiu la socialistoj kaj komunistoj kun sia sango kaj sia laboro kune akiras la unuecon de la proletaro, nun marŝos decidaĵ por krei la unuecan partion kaj samtempe estiĝi la potenca direktforto por nia popolo kaj por nia armeo, en la grandaĵ entreprenoj en la ariergardo kaj avantgardo, por detruĵ la entruduloĵ - tiu estas la fiksa devo, kiun ni hodiaŭ havas".

BASKA PREZIDANTO AGUIRRE VIZITIS KATALUNUĴEN.

PREZIDANTO COMPANYS KAJ PREZIDANTO AGUIRRE PAROLIS AL LA KATALUNA POPOLO

Baska Prezidanto Aguirre vizitante Katalunujon turnis sin al la Kataluna popolo en parolado per radio dum la banketo aranĝita pro lia ĉesto en la Kataluna ĉefurbo. Prezidanto Aguirre diris:

Katalunanoĵ! El la Kataluna Ĝeneralitato, kiel Prezidanto de la Baska registaro, en tiu ĝi momento, mi sendas al la mondo la ateston pri mia ekzisto. Estas la honoro por mi kaj por la popolo, kiun mi reprezentas, ke tiu ĝi voĉo estas sendata de la Kataluna tero kaj precize el palaco de la Kataluna Ĝeneralitato, unua fojon post la forlaso de mia lando.

Mi dankas ŝiujn pro la nobliaĵ sentaĵ pruvoĵ, kiujn vi oferis al mi en tiuj

No. 19.

tagoj. La popoloj nur mortas pro la malindeco aŭ la malhonoro. Nia popolo ne mortis. Ni rekonstruos nian teretoron, submetita pro tiu milito kiun portis al ni la fremdaj intruduloj.

Sama kiel dum la aliaj tempoj, nia popolo repusis la malamikojn de sia libereco ankaŭ tiun fojon ĝi estas animofirma kontraŭ tiuj, kiuj forigis la pacon. Ni estas kunigita; kun la Kataluna spirito, kiu signifas demokrateco kontraŭ la milita ribelado helpata de ĝiaj despotismoj.

La Baskoj luktis kontraŭinradistoj, kiuj havis pli da militaj elementoj ol ni. Tiu tragedia nokto, dum kiu akompanita de nia popolo mi forlasis la Baskan ŝofurbon kaj tiu terura spektaklo la vojo plena de kadavroj de homoj kiuj malamis la militon, estas la neforgeseblaj memoroj. Estas neceso fini kun tiuj, kiuj okazigis tiujn krimojn.

Ĝuste liber, Euzkadi, Baskoj, Guernika. En Guernika - kaj tiam en ĉiuj katalunaj - estas nia ĉefa celo, estas kiel ĉiuj ribelantoj de ĉiuj landoj kiuj devas konstrui denove.

La mondo estis kortuŝita. El la tuta mondo ni ricevis pruvojn de la solidereco. Vi ankaŭ kunvivis, kvankam malproksime nian tragedion... Sed la ludo de la "Ligo de Nacioj" lasante al "Ne intervenkomitato" la sekvon de intervenoj, kiujn mi ne scias nomi komikajn aŭ tragediajn, naskigis konsekvencojn okazigitaj de katastrofo. La Eŭropaj landoj lasas sin gvidi per siaj materialaj intereso, sur la sufero de unu popolo. Ĉio estas bazita nur sur la hipokriteco. Sed la Baskojn ne timigas la internacia spektaklo. Ni daŭrigos batali kontraŭ ĉiuj kaj ĉiuj, por defendi nian liberecon, perforta; ĉefe de tiuj, kiuj pro sia kredo kaj laco estis pli devigataj rakoni la sendependecon de nia raso.

Ni frate daŭrigos batali kontraŭ milita ribelado. Ne gravas, ke ĉiuj potencoj unuiĝas kontraŭ ni. La karno povas esti venigita. - sur la Baskoj, mortoj ni lasis milojn da kadavroj de niaj fratoj - sed la spirito persistos en ĉiuj akcizaĵoj.

Katalunujo kaj Baskolando frate daŭrigos la batalon por siaj idealoj, kiujn tiel mirinde sciis korpigi via Maĉia (unua Prezidanto Kataluna). Ĝustan vi forgesu la Maĉia-spiriton, kies programo estis levigi la vankan Katalunujojn.

En tiu momento kiam Katalunujo kaj Euzkadi unuiĝitaj batalas, ĉiuj estas ĝi-uj pesemismoj lasataj flanken. La venko devas esti nia, pro tio oni bezonas kuragon en la frontoj, la disdisciplinon kaj ordon en la arĝergardo, fortigante per via kunlaboro la gvidajn organizojn.

Kiel Baska Prezidanto mi dankas ĉiujn pro la esprimitajn pruvojn de simpatio. Mi povas diri al vi ke la Baska Registaro havas la apogon de ĉiuj Baskoj. Tiu mia vizito en Katalunujo estas grandvalora, ĉar Katalunujo kaj Baskolando havas nun la komunajn problemojn, kies la unua estas gajni la militon, ĉio estas gajni la liberecon. Kaj mi finas ripetante la akklamon de Prezidanto Companys Viva Katalunujo!

Prezidanto de Katalunujo Lluís Companys respondis al la paroloj de sia alia ganto per jenaj vortoj:

Katalunanoj! La Prezidanto Aguirre parolis per radio, la kataluna milita piedbatilo kaj ruinigita de la faŝistaj armeoj. Ĝurnica simbolo de naciaj libereco estas detruita. En nia dolora milito, Baskolando signifas honoro kaj ofero.

Katalunujo hieraŭ atingis per aklamoj kaj entuziasmo en ĉiuj vilaĝoj, urboj per kiuj li trapasis, la honorindan Prezidanton de la honorega Euzkadi, la plej altan reprezentanton de la estimata kaj admirata lando.

La Prezidanto Aguirre parolis, anstataŭ la fervorplena amara salutaĵojn, el kiuj mi volas rimarkigi du certigejn.

Unuala graveco de la vizito kaj ĝia graveco por la nacio kaj estonto.

Dua: la karteco pri la venko, kaj ke ĝi signifas la renovigon kaj la antaŭeniron en la liberecoj kolektivaj kaj individuaj rajtoj.

Mi ĝojas akribi amben punktoj kaj ilin rimarkigi. La militoj kaj subpremaj doktrinoj kaj pensoj, la malhumilaj, fieraj okazintaĵoj, kiuj ne konstante kun la

malvenkoj de la militista klientaro, kaj de la politikaj manipulantoj el la nigra Hispanujo, de la sektarismoj, staras ankau kontrau ni, kontrau tio, kio reprezentas Baskolandon kaj Katalunujon, liberaj, paullaboraj landoj, senese dezirataj progresoj kaj kulturon.

Plis la kolektivaj liberecoj, ankau oni batalas en la tranĉoj por la indi-
duaĵaj rajtoj kaj liberecoj, kaj por la plibonigaĵaj deziroj de la popolo.

La amasoj de batalantaj surverŝas la teron per sia varma kaj sindona amego por ke tiu tragedio ne estu nur doloro, sed gloro, por ke ĝi malfermu la vojon al lumo de plej bona justeco.

La ombroj apartenintaj al pasinteco neniar revenos. , nek la antikvaj privilegiaj kaj kastoj, nek io, kio ilin rememorigas en la ekonomia enkonduko kaj reala politikaj kaj socia. Nek la popolo, nek la Daboj de la Justeco kaj de la Venko tion permesos. Nun niaj penoj devas esti venki la militon, kaj al ĝi direkti ĉiujn moralajn kaj materialajn landajn rimedojn. Kun la venko alvenos la antaŭenira vespero de la produktaj fortoj.

Euzkadi kaj Katalunujoj estinte, nune kaj estonte, estas la Libereco antaŭ la diktatureco, la leĝo antaŭ la perfidigo, la kulturo kontraŭ la barbaraco, la spiritala kaj demokratia valoro kontraŭ la materiala kaj faŝista valoro. Ĝi estas la batalo de la parakuloj, la batalo de la homoj, de la popolo la riprodo de la sentebia animo, ĝia doloro, sed ĝia kurajo por la defendo de niaj idealoj liberesaj kaj homan-fratecaj, kiuj simbolas la Respubliko.

La Kataluna kaj Baska flagoj unuigas ĉirkaŭ la Respublika flago, kiu levigas preskaŭinternacia flago kontraŭ la faŝista barbaraca danĝero.

Prezidanto Aguirre, por via popolo turmentigita, pro via profanita teretorio, por viaj virinoj kaj filoj murditaj, por la altaĵaj kaj mirindaĵaj montaroj de via sankta lando, Prezidanto aŭskultu nian korbaton kaj ricevu nian varman aman esprimon.

Katalunanoj, ĉie kieper la nevideblaj fadenoj aŭdiĝas nia voĉo estu respon-
dota nia aklamado en la tuta Katalunio, miloj kaj miloj da civitanoj ripetu ĝin;
Katalunanoj, diru ĉiuj kun mi: VIVU EUZKADII.

LA REZOLUCIOJ DE LA HISPANAJ SOCIALISTOJ.

La landa komitato de la Socialista Partio en Hispanujo, kiu en plene prit-
raktis la sintendon de sia Ekzekutivo de tempo de la eksplodo de militista ri-
belo, prias la rezoluciojn la internacian aspekton de la militista ribelo.

La invado de la faŝistaj armeoj en Hispanujo sangis la hispanan militon
en la internacia milito, de kiu dependas la estonteco de la libereco. Intertempe
ne funkcias la jurista organismo, kiu sin nomas Ligo de Nacioj, por plenumi la
leĝojn de paktaj, nek la registaroj, kiuj nomas sin demokratiaj, instigas la ce-
terajn landojn prezenti la muron de ilia materiala helpo. Oni sentas en ĝi ne nur
la dormigon de ĉiu liberala sento, sed la propran instikton de memokzisto. La sen-
tita deklaro de ilia neadekvato forigas la esperon kaj ne estas konservita
konservi la pagon. Hispanujo devas trovi la militon, kiu ĝi ne elvitas. Sed
Hispanujo estas ankau demokratia kaj ano de la Ligo de Nacioj. Ĝi veras laŭna
arista mano pri la paco, pri ĝia defendo kaj ĉefe ankau pri la fundamentaj pra-
vicioj, kiuj la internaciaj organismoj forgesas aŭ perdis. En la servo de la
libereco ni batalas ĝis la venko kaj ni presas ĉiujn tien, ek vifuj, kiu por
ĝin konservi, ne faras nenion alian ol deziri.

Koncerne la teruran batalon ni estas apogita de nura espero: Ĝi tiuj de la
mondproletaro. Ni batalas per la socialista kaj la sindikalista Internacioj,
interkonsente kun la Komunistaj Internacioj por la energia, komuna agado, kiu po-
vos savi la homaron de la kriza imperialismo kaj faŝismo.

KION DIRIS LA KATOLIKA VERKISTO EL NEDERLANDO D-ro J. BROUWER DEM LA VERKISTA KONGRESO EN VALENCIO.

La konata Nederlanda katolika verkisto D-ro J. Brouwer partoprenis en la kontraŭfasiista kongreso de verkistoj en Hispanujo kaj dum la kongreso en Valencio, li turnis sin al la Hispana aŭdantaro.

«Profitante de la honoro, kiu mi ne meritis, mi volas min ankonduki direkte kelkajn vortojn hispane. Tiu faktoro nun entenas ion simbolan, ĉar la formigo de mia spirito kaj mi ankau volas diri de mia koro, mi dankas al la legado de hispanaj klasikoj. Se mi povas al mi permesi, mi volas volonte nomi min la alpreninta filo de Hispanujo.

Quete per tio, ke mi lernis de la plej nobelaj produktaj de la hispana kulturo, mi sentas en mi la malavantaĝon de ĉi estas mia patrino. Ĝuste, ke la hispana revolucio ekaperis kiel en la hispana popolo, mi sentas la sensacion, ke oni mian patrinon batas. Ne estas iu malbona filo, kiu ne klarigos antaŭ sia patrino por sin defendi kun la tuda brusto.

Estas io, karaĵ amikoj, io simbola, en la tuta mondhistorio kaj tio estas en ĉiu decida momento, en ĉiu kruco de la kulturo aperas en horizonto Hispanujo kiel granda difektilo. Mi devas multe deklari en tiu momento se mi devos preti la punktojn de la hispana historio. Same kiel nun, ĉi ĉiuj, kiel havas siajn okulojn malfermitajn por vidi, montri la homajn problemojn kaj la vojon kiun oni devas sekvi. Hispanujo de hodiaŭ la nobla Hispana popolo, kiu pro la libereco kaj la homaj dignoj mortas en la tranĉoj kaj per sola tranĉilo batalas kontraŭ laflugmaŝinoj kaj mitraleroj, tiu popolo diras al mi nun, kion mi devas fari. Ion tre simplan; esti sinceraj, esti malkaŝaj, ne transakcii, sed rakoni la historian verecon.

Kaj se oni nun en mia lando riproĉas, ke mi kiel katolika verkisto defendas la aferon de la hispana registaro kaj min rigardas kiel herezulon, kiu estas flanko de Kristanismo ĵetita, mi memorigos nur al la figuro de Kristo, filo de Sarpentisto, filo de komparano, oferita per la korupta eklezio kaj militista kasto.

Vi sciis profunda konvinkiĝi pri la vera Krista spirito, kiu ordonas fari tion, kion ni faras nun; stari de la flanko de hispana popolo, kiu estas la plej kristana popolo, por imagi.

Kaj, nun amikoj mi volas ankoraŭ ion al vi diri, ĉi tie troviĝas granda amiko Bergamin, kiu mi rigardas kiel mian dunaakitan fraton, kiu en la decida momento en Nederlando kiam li prelegis pri la teo "Don Kijoto antaŭ la pordego de la Infero" pruvigis pri la vera Kristanismo kaj al mi ĵuris, katolikoj en Nederlando doni la kondukmanieron, kiu ni devas sekvi.

En la fino ankoraŭ tio: La sola kiu mi faris; estas defendi la lastegan aferon de Hispanujo. Kaj nun se estas io, ke la staranta sur la piedo estas maldaktrulo, tiam mi deklaras en la spirito de Kristo kaj Bergamin, mi staras de la ekstera maldaktrulo. Kaj ĉi tie mi staras antaŭ por servi la

Al ĉiuj Esperantistoj.

La Kontraŭfasiista Esperanto Komitato en Katalunujo kune kun la Komisarejo de Propagando de Generalitat de Katalunujo aranĝas la grandkalan Esperanto-Ekspozicion okaze de 50-jara ekzisto de Esperanto, kiu okazos de la 1^a ĝis la 12^a de Septembro. Ĉar estas nun la plej bona okazo en nia lando por montri la valoron de internacia lingvo Esperanto kaj demonstradi sian taŭgecon per ankonduki ĝia generala en la landoj, oni estas ĉiujn helpi sukcesigi tiun ekspozicion. La Ekspozicio okazos en la granda domo de "Casal de Cultura" en Barcelono en kies sama ejo okazos kvin publikaj paroladoj pri la diversaj tempoj rilatajn Esperanton. La oficiala malfermo de la Ekspozicio okazos la 1an de Septembro inter la naŭ kaj la deka vespero kaj estas dissendota pere la radio Barcelono, signo E.A.-I.1, je ondo 377.4m. La Ekspozicion malfermos Signoro Juan Miravittles, Komisaro de la Komisarejo de Propagando de la Generalitat de

Kataluna kaj honora Prezidanto de la Kontrafasiista Esperanto Komitato de Kataluno, diversaj reprezentantoj de societoj, reprezentantoj de ĉiuj katalunaj Esperanto-organizaĵoj, K-do Alberto rakontas pri la celo de Ekspozicio kaj la kataluna Kupperman parolos pri la temo "Kion volas Esperanto".

Lia Ekselenco Lluís Companys parolos ĉe la malferma ceremonio.

Ĝi estas, ke multe dependas de la sukceso de tiu Ekspozicio por la celo de la komitato movado en Hispanujo kaj ĝenerale de Esperanto.

Ĝi estas urĝe ĉiujn helpi en la sukceso de tiu Ekspozicio per la provizi materialon. Oni bezonas novaĵojn Esperanto librojn, afiŝojn, ktp.

La kataluna Esperanto Komitato de Kataluno garantias, ke ĉiuj materialoj, la tute pruntita materialo estos redonita.

Ĝi estas nun la okazo kiel neniam! Oni devas ĝin ne perdi.

La komitato de la tutmonda Esperantistaro!

Ĝi estas pri la aranĝo de tiu ekstarordinara Esperanto Ekspozicio ĉiujn en la venonta, kulturo.

La komitato de tiu Ekspozicio, la Komitato de Propagando de Ĝenerala Esperanto memoran broŝuron dediĉita tute al propagando de Esperanto. Ĝi estas ĉiujn diskonigi kaj represi tiun komunikon en la ĉiujn partoj de la mondo, kie oni povas sendi la materialon, estas: Komitato de Propagando ĝenerala Generalitat de Catalunya, Esperanto Fako, Barcelono.

KOMUNIKOJ EL HISPANUJO.

LA GERMANA ARTELERIO EN LA PIRENEJOJ.

La angla ĵurnalo "Daily Herald" komunikas, ke la tuta Franco-hispana lando troviĝas en la manoj de faŝistoj, estas okupita de germana peza artillerio. La deflankado de tiuj baterioj estas tre granda kaj povas atingi la francajn artojn Biscaya, Bajona, Tarbes kaj Pau.

ĜIL ROBLES denove aperas...

Ĝi informas el bona fontoj, ke antaŭ kelkaj tagoj Franco havis konferencojn kun la gvidanto de Ceda, Gil Robles en Salamanka, al kiu oni dediĉas grandan atenton. Plus, ke Gil Robles estis komisiita kun grava misio por la lando.

LA KOMPLOTO CE FRANCO.

Ĝi komunikas, ke la polico, kiu staras sub gvidado de Franco, estas povas kompletan en la nomita urbo. La komploto havis la celon de la ĉiujn kiel ĝi de Eranon kaj Gabanellas n. En la komploto devus esti ĉiujn amiksitaj, kiu post la morto de perdidaj ĝeneraloj devus esti ĉiujn en la ĉiujn invencoj, ĉiujn en la ĉiujn komplotoj, ĉiujn en la ĉiujn arestitaj kaj aperas antaŭ la militjuĝejoj.

POM LA UNUECPARTIO DE LA PROLETARO.

La sindikato de tajloroj U. G. T. skribis letaron al la Nacia Komitato de la Socialista Partio en Hispanujo, en kiu en la nomo de siaj 17.000 anoj ili petas seoble plej baldaŭ kreado de la Unuecpartio de la Proletaro.

EN LA FRONTOJ ONI AŬDAS LA PREZIDENTON DE LA RESPUBLIKO.

En ĉiuj frontoj de la hispana ĉerburgo, estis al la soldatoj de la Respubliko legita la grava parolado de la Prezidanto Azaña, kiu estis akceptita kun granda entuziasmo.